

Spelt (wetenschappelijke latijnse naam *triticum spelta*; Eng. *rie* of *rye*, Duits o.a. *Spelt*, Frans *épautre*) is een korenachtig gewas dat naast tarwe en gerst één van de graansoorten is die in [Israël](#) verbouwd werden. Spelt wordt drie maal in de [Bijbel](#) genoemd (Ex. 9:32; Jes. 28:25 en Ezech. 4:9).

Foto's [\[2\]](#). Spelt

Foto: Spelt. Gemaakt door Janny Langeveld, 2012.

Spelt **onderscheidt zich** door slanke en gladde aren. De [Hebreeuwse](#) naam *kussémeth* (van *kasam* - scheren) schijnt te zinspelen op de gladde aren, die er, in vergelijking van de baardige tarwe, uitzien, als waren zij geschoren.

Spelt wordt in zuidelijk [Europa](#), alsmede in [Egypte](#), Arabië en Israël als winterkoren verbouwd. Het meel is nog fijner en witter dan dat van de tarwe, maar het daaruit gebakken brood is minder voedzaam.

Het gewas groeide ten tijde van [Mozes](#) in Egypte en werd niet getroffen door de plaag van hagel.

Ex 9:32 Maar de tarwe en de spelt waren niet platgeslagen, want die zijn later.
(HSV)

Spelt wordt nog in twee andere Schriftplaatsen genoemd:

Jes 28:25 Is het niet zo: heeft hij de bovenlaag ervan geëffend, dan strooit hij wikke uit, zaait er komijn op, en zet tarwe op rij, gerst per vak, en spelt aan de rand?

(HSV)

Eze 4:9 En u, neem u tarwe, gerst, bonen, linzen, gierst en spelt. Doe die dan in één pot en maak daarvan voor uzelf brood. Het aantal dagen dat u op uw zij ligt, driehonderdnegentig dagen, moet u dat eten.

(HSV)

Volgens sommigen^[1] is het meer waarschijnlijk dat bij de Hebr. naam *kussémeth* gedacht moet worden aan een soort **wikke** (*Vicia sativa*), die de Arabieren *kursenne* of *kersenne* noemen en welker donkergrijze vrucht in de regel niet voor brood maar voor veevoeder gebruikt wordt. Deze wikke paste, als de fijnste van alle graansoorten, beter tot omzoming van de gerstakkers (Jes. 28:25, elk „aan zijn rand“).

Bijna alle Nederlandse **vertalingen** hebben “spelt”, de Lutherse vertaling heeft “rogge”.

Bronnen

Voor de eerste versie van dit artikel is in aug. 2011 gebruik gemaakt van tekst uit: 1) Ed. Rhiem, C.H. van Rhijn (red.), *Bijbelsch woordenboek voor ontwikkelde lezers der Heilige Schriften*, s.v. Akkerbouw. Utrecht: Kemink & Zoon, z.j. 2) H. Zeller, *Bijbelsch Woordenboek voor het Christelijke volk*. Tweede deel K – Z, s.v. Spelt. 's Gravenhage: M.J. Visser, 1872.

Voetnoten

[1. ?](#) Zo Ed. Rhiem, C.H. van Rhijn (red.), *Bijbelsch woordenboek voor ontwikkelde lezers der Heilige Schriften*, s.v. Akkerbouw. Utrecht: Kemink & Zoon, z.j.

[2. ?](#) Foto 1 (links): Dipartimento di Scienze della Vita, Università di Trieste - Progetto Dryades - Foto door Andrea Moro - Comune di Padova, Orto Botanico, PD, Veneto, Italia, - Licentie: Creative Commons Attribution Non Commercial Share-Alike 3.0 License.

Foto 2 (rechts): Door Friedrich Böhringer (eigen werk). Licentie: CC-BY-SA-2.5, www.creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5). Bron: Wikimedia Commons, [bronpagina](#).